

Polska w kulturze, kultura w Polsce

**Akademia
Jesienna
2026**

**Polski
ist
cool!**

St. Marienthal, 5 - 9.10.2026 r.

Wprowadzenie

Tegoroczna Akademia Jesienna organizowana przez Centrum Kompetencji i Koordynacji Języka Polskiego (KoKoPol) w St. Marienthal nosi tytuł: „**Kultura w Polsce, Polska w kulturze – Polaków portret własny**”.

Moduły językowe

Akademia skierowana jest do zaawansowanych użytkowników polszczyzny, dla których jest to język ojczysty/odziedziczony, którzy chcą pogłębić i usystematyzować swoje kompetencje językowe oraz podnieść poziom znajomości języka – czy to w celu rozwoju osobistego lub zawodowego, czy też w ramach przygotowań do uzyskania oficjalnego certyfikatu językowego. Szczególny nacisk kładziony będzie na:

- rozwijanie umiejętności autokorekty i świadomej refleksji językowej;
- wzmacnianie świadomości językowej w odniesieniu do systemu języka polskiego (Language Awareness);
- szkolenie w zakresie języka pisanego i ćwiczenia tłumaczeniowe;
- ukierunkowane poszerzanie słownictwa z zakresu edukacji, nauki i kultury wysokiej;
- rozwijanie „intuicji porównawczej”, zwłaszcza w odniesieniu do języka niemieckiego.

Kultura w Polsce, Polska w kulturze - Polaków portret własny

Pytanie przewodnie tegorocznej Akademii Jesiennej brzmi: „**Jaką Polskę widać w filmach, książkach, powiedzeniach i codziennym języku?**”

Postaramy się odpowiedzieć na to pytanie, zaglądając nie do podręczników historii, lecz do filmów, literatury, języka i kultury popularnej.

Przyjrzymy się temu, jak polskość była przedstawiana przez kolejne pokolenia twórców – od romantyzmu i satyry oświeceniowej, przez absurd PRL-u, aż po współczesne seriale, muzykę i dokumenty. Porozmawiamy o stereotypach, przysłowiach, narodowych mitach oraz o tym, jak historia ukształtowała polską mentalność.

Spojrzymy również na przemiany gospodarcze ostatnich dekad i zastanowimy się, na ile utrwalone wyobrażenia o Polsce (w kraju i za granicą) odpowiadają rzeczywistości kraju, który przeszedł jedną z największych transformacji ekonomicznych w swojej historii. Wspólnie zastanowimy się, jaką Polskę widać w tekstach kultury, języku i stereotypach – i czy ten obraz jest wciąż aktualny.

Wykładowcy

Moduły językowe:

Marcin Jura (KoKoPol, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Polskiej – IFP, Szkoła Języka Polskiego i Kultury – SJPKC), dr Agnieszka Buk (Uniwersytet Rzeszowski)

Moduły społeczno-kulturowe:

prof. dr Stefan Garsztecki (Uniwersytet Chemnitz)

dr Agnieszka Buk (Uniwersytet Rzeszowski)

dr Magdalena Telus (KoKoPol)

Marcin Jura (KoKoPol, Uniwersytet Wrocławski)

Cyryl Yeroshkin (Alumnus Akademii, Zgorzelec)

Miejsce: IBZ St. Marienthal, sala seminaryjna „Haus der Familie”

Obciążenie pracą: 34 godziny lekcyjne

Program

Dzień przyjazdu: poniedziałek, 05.10.2026

GODZINA	TEMAT	PREZENTACJA
do 17:00	Przyjazd i rejestracja	
18:00 –19:00	<i>Kolacja</i>	IBZ St. Marienthal
19:00 – 19:45	Spotkanie zapoznawcze, przedstawienie uczestników i KoKoPol-u	Marcin Jura (KoKoPol) Magdalena Telus (KoKoPol)
od 19:45	Cele Akademii Jesiennej i oczekiwania uczestników	Marcin Jura (KoKoPol)

GODZINA	TEMAT	PREZENTACJA
8:00–8:45	<i>Śniadanie</i>	IBZ St. Marienthal
9:00–10:00	JĘZYK Polska w języku codziennym: narzekanie, ironia, fatalizm, zdrobnienia, odbicie w języku	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)
10:00	<i>Przerwa na kawę</i>	
10:30–12:00	HISTORIA Różne Polski: Polska szlachecka i Polska chłopska (wolność dla jednych, poddanie dla drugich) Polska religijna i antyklerykalna	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)
12:30	<i>Obiad</i>	IBZ St. Marienthal
13:30–15:00	KULTURA – SPOŁECZEŃSTWO Nostalgia, tradycja i polska dusza Polska romantyczna: mesjanizm, cierpienie, ofiara i wielka misja	Agnieszka Buk (Uniwersytet Rzeszowski)
15:00	<i>Przerwa na kawę</i>	
15:30–17:00	KULTURA – SPOŁECZEŃSTWO Polska jako kraj absurdu: Bareja, PRL i śmiech jako strategia przetrwania Polska krzycząca (rola muzyki w przemianach ustrojowych)	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)
17:00–18:00	Czas wolny	
18:00	<i>Kolacja</i>	IBZ St. Marienthal

GODZINA	TEMAT	PREZENTACJA
8:00–8:45	<i>Śniadanie</i>	IBZ St. Marienthal
9:00–10:30	KULTURA – SPOŁECZEŃSTWO Polska jako kraj transformacji po 1989 roku, wolność i rozczarowanie	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)
10:30	<i>Przerwa na kawę</i>	
11:00–12:30	GOSPORDARKA Po transformacji – Polska 20. gospodarką świata (?) Liczby vs rzeczywistość (wstęp do teorii stereotypu)	dr Magdalena Telus (KoKoPol)
12:30	<i>Obiad</i>	IBZ St. Marienthal
13:30–15:00	KULTURA – SPOŁECZEŃSTWO Doświadczenia transgraniczne – jak Polska stała się europejska	Cyryl Jeroszkin
15:00–15:15	<i>Przerwa na kawę</i>	
15:15–17:00	JĘZYK Ćwiczenia warsztatowe na materiale raportu o Polsce 2026	dr Magdalena Telus (KoKoPol)
17:00–18:00	Czas wolny	
18:00	<i>Kolacja</i>	
18:30–20:00	KULTURA – SPOŁECZEŃSTWO Oglądanie filmu dokumentalnego „Kocham Polskę”	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)

GODZINA	TEMAT	PREZENTOWANE PRZEZ
8:00–8:45	<i>Śniadanie</i>	IBZ St. Marienthal
9:00–10:30	GOSPODARKA / SPOŁECZEŃSTWO Kraj sukcesów i kraj śmiejący się (z państwa, sąsiada i siebie)	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)
10:30	<i>Przerwa na kawę</i>	
10:45–12:15	GOSPODARKA / SPOŁECZEŃSTWO Polska w Europie – rzeczywistość a stereotyp	Cyryl Yeroshkin
12:30	<i>Obiad</i>	IBZ St. Marienthal
13:30 – 15:00	JĘZYK Polska gościnna i opresyjna (przysłowia jako kraj w miniaturze)	dr Agnieszka Buk (Uniwersytet Rzeszowski)
15:15 – 16:45	HISTORIA / POLITYKA Polska rozdarta – kraj wojny pamięci: kto ma prawo opowiadać naród?	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)
17:00 – 21:00	Wspólne gotowanie pierogów / żurku	<i>Kuchnia</i>

Piątek, 09.10.2026

Dzień 4

GODZINA	TEMAT	PREZENTACJA
8:00–8:45	<i>Śniadanie</i>	IBZ St. Marienthal
do 9:00	Zwrot kluczy / wymeldowanie w recepcji	
09:00–10:30	JĘZYK Mój portret Polski – prezentacje uczestników	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC)
10:30–10:45	<i>Przerwa na kawę</i>	
10:45–12.30	Ewaluacja Akademii	Marcin Jura (KoKoPol, SJPKC), dr Magdalena Telus (KoKoPol)
12:30–13:30	<i>Obiad</i>	
	Pożegnanie gości i wyjazd	

Wydarzenie jest finansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych.